

ÎNCHEIERE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului
Judecători

Valeriu Doagă
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Gospodarencu Victor privind încasarea despăgubirii de asigurare, penalității și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016,

C O N S T A T Ă :

La 27.05.2015, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SAR „Moldcargo” SA, intervenient accesoriu Gospodarencu Victor, solicitând încasarea sumei de 90 389 lei cu titlul de despăgubire de asigurare, penalității în mărime de 16 270,02 lei, dobânzii de întârziere în cuantum de 11 490,53 lei și a taxei de stat în mărime de 3 544,48 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 26.11.2013, în mun. Chișinău, str. Șoseaua Balcani, 3, a avut loc un accident rutier cu participarea automobilului de model „Lexus RX 300”, n/î C AT 1, condus de Colun Irina, a automobilului de model „Ford Focus”, n/î C RA 350, condus de Vrabii Anatolii și a automobilului de model „Volkswagen Passat”, n/î DR AP 881, condus de Gospodarencu Victor.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 02336191 din 26.11.2013, vinovat de producerea accidentului rutier a fost recunoscut Gospodarencu Victor, care conducea automobilul de model „Volkswagen Passat”, n/î DR AP 881, pentru care, la data producerii accidentului rutier, se deținea polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă pentru pagube produse prin utilizarea autoturismului menționat seria RCAI nr. 000318884, eliberată de SAR „Moldcargo” SA la 01.08.2013.

În temeiul contractului de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC 120314/20 din 26.12.2012, încheiat între ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA și reprezentanța „Philip Morris Management Services B.V.” în Republica Moldova, a fost achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 90 389 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 5706 din 17.12.2013.

Prin urmare, SAR „Moldcargo” SA în calitate de asigurător de răspundere civilă auto al persoanei vinovate de producerea accidentului rutier, datorează suma

de 90 389 lei din care: piese – 65 377 lei, manopera – 9 392 lei, vopsitorie – 15 630 lei.

Totodată, reclamanta indică că în scopul valorificării posibilității de restituire benevolă a despăgubirii de asigurare, s-a adresat cu pretenția nr. 382/14 din 17.03.2014 către SAR „Moldcargo” SA, recepționată de ultima la data de 20.03.2014, fapt confirmat prin avizul de recepție, la care însă nu a primit nici un răspuns. De asemenea, i-a fost acordat un termen de 15 zile pentru achitarea benevolă a despăgubirii de asigurare, astfel, data scadentă pentru plata despăgubirii de asigurare a survenit la 05.04.2014, moment din care urmează a fi calculată penalitatea prevăzută de art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407-XVI din 21.12.2006, care fiind calculată în condițiile art. 268 Cod civil pentru o perioadă de 6 luni, constituie 16 270,02 lei.

Deoarece SAR „Moldcargo” SA este în întârziere cu plata despăgubirii de asigurare începând cu 05.04.2014, solicită încasarea, în baza art. 619 CC, a dobânzii de întârziere calculată până la 21.05.2015 în mărime de 11 490,53 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial. S-a încasat de la SAR „Moldcargo” SA în beneficiul ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA despăgubirea de asigurare în sumă de 90 389 lei, dobândă de întârziere în sumă de 11 490,53 lei și taxa de stat în sumă de 3 544,48 lei, în total 105 424,01 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut incidente speței prevederile art. 512 alin. (1), 514, 572 alin. (2), 585, 619 alin. (1), 624 alin. (1), 626 alin. (2) și 668 alin. (1) Cod civil, art. 22 alin. (1), (12) și (13), 28 alin. (1) al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22.12.2006, art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21.12.2006, concluzionând că SAR „Moldcargo” SA în calitate de asigurător de răspundere civilă auto al persoanei vinovate de producerea accidentului rutier, datorează ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA suma de 90 389 lei ce reprezintă despăgubirea de asigurare achitată de ultima.

La 13.01.2016, SAR „Moldcargo” SA a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015 cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea apelului a invocat că, hotărârea primei instanțe o consideră neîntemeiată și ilegală, pasibilă de a fi casată, din motiv că instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material.

A susținut de asemenea, că instanța de judecată nu a dat apreciere și nu s-a referit în motivarea hotărârii asupra recipisei din 25.11.2013, dar a dat apreciere unilaterală doar actelor prezentate de reclamant. Astfel, la 26.11.2013 - data producerii accidentului rutier, proprietar al automobilului de model Volkswagen Passat n/î DR AP 881, era Gospodarencu Victor, care în baza recipisei din 25.11.2013 a procurat automobilul de la fostul proprietar, deci riscul lui Gospodarencu Victor nu era asigurat conform contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă din 01.08.2013. Or, potrivit prevederilor hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 16.12.2013 „Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației în domeniul asigurărilor obligatorii și facultative a transportului auto”, în prezența unui contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto în cazul înstrăinării autovehiculului, dobânditorul obține

calitatea de posesor și respectiv, din acest moment este obligat să încheie contractul de răspundere civilă auto pe numele său, cu includerea persoanelor admise la volan sau nu. La schimbarea proprietarului autovehiculului asigurat, dobânditorul are obligația de a modifica contractul de asigurare sau de a-l menține, dacă riscul său este asigurat în temeiul acestui contract. Nerespectarea acestor condiții determină încetarea contractului de asigurare și, respectiv, îl obligă pe noul proprietar să încheie un nou contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto.

Asigurarea nu va urma în mod obligatoriu soarta autovehiculului. În situațiile în care accidentul de autovehicul a avut loc în perioada în care mijlocul de transport fusese deja înstrăinat unei alte persoane, iar noul proprietar nu încheiase un nou contract de asigurare, și riscul său nu era asigurat în temeiul vechiului contract, pretențiile de despăgubire nu vor fi reparate de asigurătorul cu care proprietarul inițial al mijlocului de transport avea încheiat contract de asigurare.

Prin urmare, răspunderea asigurătorului SAR „Moldcargo” SA este exclusă, iar invocarea de către reclamant, a prevederilor art. 22 alin. (13) al Legii nr. 414 din 22.12.2006, precum că asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, nu î-și au efect în speța dată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016, apelul declarat de SAR „Moldcargo” SA a fost respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că motivele invocate de apelant nu și-au găsit reflectare de fapt în probele acumulate la materialele dosarului, iar argumentele formulate în cererea de apel sunt neîntemeiate. Totodată, instanța de apel a indicat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și corect a aplicat normele de drept material și procedural și în consecință a adoptat o hotărâre legală și întemeiată.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 27.07.2016, SAR „Moldcargo” SA a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 și a hotărârii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2015 și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat argumentele expuse și în cererea de apel.

Totodată, SAR „Moldcargo” SA a mai menționat că instanțele nu au reținut faptul că la materialele cauzei există probe care combat constatările lor și anume: procura prin care Grecu Ion î-i încredințează lui Țurcan Ruslan să vîndă mijlocul de transport; recipisa din 25.11.2013 potrivit căreia Țurcan Ruslan a primit de la Gospodarencu Victor 4 000 euro pentru înstrăinarea automobilului litigios, respectiv la momentul producerii accidentului rutier Gospodarencu Victor era proprietarul automobilului VW Pasat, care însă nu a preluat riscul în baza contractului de asigurare obligatorie din 01.08.2013.

La 14.09.2016, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a prezentat referință pe marginea recursului declarat, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele acestuia și a solicitat declararea lui ca inadmisibil.

Examinând temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificând motivele de casare invocate în cererea de recurs, completul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatoare și a constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanțele nu au reținut faptul că la materialele cauzei există probe care combat constatările lor și anume: procura prin care Grecu Ion îi încredințează lui Țurcan Ruslan să vândă mijlocul de transport; recipisa din 25.11.2013 potrivit căreia Țurcan Ruslan a primit de la Gospodarencu Victor 4 000 euro pentru înstrăinarea automobilului litigios, respectiv la momentul producerii accidentului rutier Gospodarencu Victor era proprietarul automobilului VW Pasat, care însă nu a preluat riscul în baza contractului de asigurare obligatorie din 01.08.2013.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare minuțioasă de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de SAR „Moldcargo” SA, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SAR „Moldcargo” SA ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea